

Záznam

ze zasedání 176. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR,
konané dne 16. července 2024 na Úřadu vlády

Program:

1. **Kontrola plnění závěrů z předchozích plenárních schůzí**
2. **Body k projednání**
  - 2.1 **Jmenování vedoucího Pracovního týmu RHSD ČR pro životní prostředí**
  - 2.2 **Státní energetická koncepce**
  - 2.3 **Komplexní strategie pro rozvoj odborného vzdělávání**
  - 2.4 **Hodnocení implementace exportní strategie**
  - 2.5 **Pobyt a zaměstnávání cizinců v ČR**
  - 2.6 **Stav implementace programů fondů EU a příprava nového programového období**
3. **Body pro informaci**
  - 3.1 **Zpráva o vývoji na trhu práce**
  - 3.2 **Přehled přípravy dopravních staveb s plánovaným zahájením v nejbližších letech a stavebními náklady nad 300 mil. Kč**
4. **Různé**

Příloha:

- Stanovisko KZPS ČR na 176. Plenární schůzi RHSD ČR

Průběh jednání

Jednání zahájil a řídil **předseda vlády a předseda RHSD ČR prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M. (dále jen „předsedající“)**, který přivítal účastníky a seznámil je s výsledky jednání Předsednictva RHSD ČR.

Bod 1 Kontrola plnění závěrů z předchozích plenárních schůzí

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí plnění závěrů obsažené v předloženém materiálu.

Bod 2.1 Jmenování vedoucího Pracovního týmu RHSD ČR pro životní prostředí

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR:

- jmenuje vedoucím Pracovního týmu RHSD ČR pro životní prostředí Ing. Michala Servuse, vrchního ředitele Sekce ochrany přírody a krajiny Ministerstva životního prostředí;
- vyzývá sociální partnery k nominaci svých zástupců v Pracovním týmu RHSD ČR pro životní prostředí.

Bod 2.2   Státní energetická koncepce

Ministr průmyslu a obchodu Ing. Jozef Síkela seznámil s věcným obsahem a změnami provedenými v aktualizované Státní energetické koncepci. Koncepce je vedena čtyřmi základními tezemi, mezi něž patří naplňování evropských a mezinárodních závazků ČR v oblasti energetiky a klimatu, řízený odklon od využívání uhlí s respektováním soběstačnosti a zdrojové přiměřenosti, bezpečná dekarbonizace teplárenství s využitím zemního plynu jako tranzitního paliva a postupná náhrada zemního plynu nízkouhlíkovými a obnovitelnými plyny.

Prezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA ocenil vládu za řešení energetického mixu ČR a za přípravu aktualizované Státní energetické koncepce, vyjádřil nicméně nespokojenost s formální stránkou projednání, s neúplným vypořádáním některých uplatněných připomínek a s nedostatečným časovým prostorem pro jejich uplatnění. Součástí základního dokumentu nejsou alternativní a krizové scénáře, dokument rovněž neobsahuje analýzu mezinárodního srovnání kroků realizovaných v ostatních zemích. Vláda by zároveň s koncepcí měla schválit i nástroj pravidelného reportingu plnění cílů a nástrojů.

Prezident KZPS ČR Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MSc., MBA doplnil, že dokument nebyl konzultován s KZPS a uplatněné připomínky nebyly řádně vypořádány. Klíčové body, tedy energetická bezpečnost a cenová dostupnost, nejsou v návrhu aktualizace realisticky a dostatečně řešeny.

Člen Představenstva Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu Ing. Vladimír Budinský, MBA označil Národní klimatický a energetický plán za nerealistický a zbytečně ambiciózní a z něj vycházející energetickou koncepcí za nerealizovatelnou. Vůbec nejsou definovány ceny energií, jež jsou přitom z pohledu konkurenceschopnosti ekonomiky naprosto zásadní. Realizace koncepce by vedla k poklesu využívání energie a k deindustrializaci české ekonomiky. Plán urychlení ukončení využívání uhlí a již probíhající uzavírání uhelných zdrojů bude vzhledem k neexistenci náhradních zdrojů energie znamenat její nedostatek a ohrozí i vzhledem k již uzavřeným kolektivním smlouvám vyššího stupně i sociální smír.

Předsedající upozornil na změnu situace, kdy ukončení využívání uhlí v dřívějším, než Programovým prohlášením vlády stanoveném termínu, požadují přímo subjekty využívající uhlí, a to na základě změnéné ekonomické situace, kdy vysoká cena emisních povolenek je jen dílčím parametrem a důvodem.

Předseda ČMKOS Josef Středula připomněl, že sociální partneři opakovaně upozorňují na řadu nerealistických návrhů spojených se Zelenou dohodou a na neexistenci reálné dopadové studie. Rovněž ČMKOS nesouhlasí s vypořádáním uplatněných připomínek. Vzhledem k tomu, že Státní energetická koncepce je klíčovým strategickým dokumentem, měla by být zpracována analýza dopadů a předpokládaného cenového vývoje, přičemž cílem by mělo být snížení cen energie pod úroveň průměru EU. Navržená opatření však k tomuto cíli nemohou směřovat. Chybí rovněž provázanost s ostatními strategickými dokumenty a s Modernizačním fondem, problematičké jsou také dopady rozšíření systému emisních povolenek EU ETS II.

Předseda ASO Bohumír Dufek vznesl dotaz k některým nevyřešeným oblastem, zejména k rozhodování o výběru zhotovitele nových jaderných zdrojů a rozsahu plánované výstavby, k plánům vlády a zaměstnavatelů pro případ dalšího růstu cen emisních povolenek a s tím souvisejícího růstu cen energií a následných potíží průmyslových podniků a k existenci sociálního programu v souvislosti s uzavíráním uhelných zdrojů. Zároveň vyjádřil zájem a připravenost ASO se na těchto plánech podílet.

Ministr průmyslu a obchodu Ing. Jozef Síkela reagoval na přednesené podněty a připomínky a vyjádřil se ke konzultačnímu procesu při přípravě koncepce i k jednotlivým věcným připomínkám a argumentům, jež v diskusi zazněly.

Prezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA předal předsedajícímu společný dopis SP ČR a KZPS ve věci dostavby jaderných zdrojů a vyzval vládu, aby bylo při výběru zhotovitele a při nastavení podmínek realizace bráno v potaz zapojení českého průmyslu a pozitivní efekty z toho vyplývající. Obdobný dopis předal rovněž **prezident Svazu podnikatelů ve stavebnictví Ing. Jiří Nouza**.

Předseda ČMKOS Josef Středula v této souvislosti navrhl vytvoření pracovní skupiny, která by ve spolupráci se zhotovitelem nových jaderných zdrojů projednala další možnosti využití souvisejících efektů v regionu, například investic do vzdělávání nebo podporu sociálního dialogu.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál a žádá o pravidelné předkládání zprávy o plnění cílů a realizaci nástrojů Státní energetické koncepce na jednání RHSD.

Sociální partneři:

- upozorňují, že proces jejich zapojení do přípravy Státní energetické koncepce byl nedostatečný a pouze formální;
- žádají o předložení:
  - dopadů koncepce do cen energie spolu s mezinárodním srovnáním a vyhodnocením dopadů na konkurenceschopnost firem v ČR a
  - krizového scénáře pro nejbližší roky a jeho zahrnutí do koncepce.

Bod 2.3 Komplexní strategie pro rozvoj odborného vzdělávání

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D. představil materiály, jež vznikly na popud a s přispěním sociálních partnerů, a blíže se vyjádřil k aktuálnímu vývoji i k prioritám v oblasti vzdělávání a k debatě o promítnutí prvků duálního vzdělávání do vzdělávacího systému.

Předseda ČMKOS Josef Středula upozornil, že systém odborného vzdělávání dlouhodobě postrádá motivaci například v podobě úhrady za produktivní činnost. Nadále platí zájem sociálních partnerů převzít část odpovědnosti za systém celoživotního vzdělávání.

Předseda Českomoravského odborového svazu pracovníků školství Mgr. František Dobšík poděkoval zaměstnavatelům za iniciativu ve věci rozvoje odborného vzdělávání a požádal o udržení vysoké míry sociálního dialogu při dalším projednávání této oblasti.

Prezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA připomněl, že důležitým signálem pro podnikatele a zaměstnavatele bude přijetí návrhu zakotvujícího prvky duálního vzdělávání.

Rovněž **prezident KZPS ČR Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MSc., MBA** podpořil urychlené přijetí novely školského zákona, jež bude prvky duálního vzdělávání obsahovat.

Technický ředitel Svazu podnikatelů ve stavebnictví Ing. Pavel Ševčík, Ph.D. avizoval předložení výsledků průzkumu realizovaného mezi zaměstnavateli ve stavebnictví na jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro vzdělávání a lidské zdroje s tím, že prozatímní výsledky naznačují deficit přibližně 70 tisíc zaměstnanců ve stavebnictví v příštích letech. Kromě nedostatku běžných pracovních sil je přitom problémem i v nízkém počtu technicky vzdělaných absolventů vysokých škol.

Viceprezident SP ČR Ing. Bohdan Wojnar požádal vládu o dokončení procesu implementace partnerského modelu řízení systému celoživotního vzdělávání, jenž je ze strany sociálních partnerů připraven.

Viceprezident SP ČR Radek Špicar, M.Phil. v souvislosti s klesajícím počtem zájemců o technické obory upozornil na přetrvávající negativní vnímání práce v průmyslových odvětvích. Změna tohoto vnímání je pak úkolem především pro samotné zaměstnavatele.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR:

- bere na vědomí předložený materiál,
- žádá MŠMT, aby naplňovalo v materiálu uvedená opatření v rámci svých strategických, koncepčních a implementačních aktivit týkajících se odborného vzdělávání (Dlouhodobý záměr vzdělání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR, Inovace oborové soustavy, RVP pro základní a střední vzdělávání, atd.);
- žádá o přednostní předložení legislativního zakotvení prvků duálního vzdělávání ze strany MŠMT a návrhu na zřízení Rady vlády pro kvalifikace, profesní a odborné vzdělávání ze strany MPSV;
- požaduje zpracovat a po projednání v Pracovním týmu RHSD ČR pro vzdělávání a lidské zdroje v termínu do konce června 2025 Plenární schůzi RHSD ČR předložit průběžnou zprávu o plnění opatření uvedených v Komplexní strategii pro rozvoj

odborného vzdělávání a na základě vyhodnocení plnění opatření ve spolupráci s kraji a sociálními partnery a v souladu s celkovými strategickými prioritami stanovenými vládou nadále pokračovat v jejich realizaci s cílem zvýšit kvalitu a atraktivitu odborného vzdělávání.

Bod 2.4   Hodnocení implementace exportní strategie

Ministr průmyslu a obchodu Ing. Jozef Síkela představil informaci o plnění přijatých prioritních opatření exportní strategie a připomněl úspěchy českého exportu v loňském roce a jeho značný přínos k obnovení hospodářského růstu.

Viceprezident SP ČR Radek Špicar, M.Phil. ocenil důraz kladený na implementaci strategie i zapojení sociálních partnerů. Problematická je však alokace finančních prostředků na podporu exportu v rámci jednotlivých rozpočtových kapitol, jež není ve všech případech zcela přehledná a transparentní, což má dopady na účast firem na zahraničních veletrzích. Parametry EGAP Fondu Ukrajina je třeba upravit tak, aby došlo k navýšení objemu prostředků a ty byly lépe využitelné k podpoře expanze českých firem včetně investic. Závěrem se vyjádřil i k potřebě zajištění dostatečného objemu prostředků na spolufinancování projektů v rámci programu Ukraine Facility.

Prezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA doplnil, že důraz je třeba klást rovněž na posílení aktivit zahraničních zastoupení agentury CzechTrade a vytvoření podmínek pro zapojení velkých finančních institucí do podpory českých start-upů.

Předsedající zmínil úspěšné zapojení českých firem do programů na obnovu Ukrajiny s tím, že prostředky vložené na spolufinancování ze státního rozpočtu mohou mít značný multiplikační efekt.

Ministr průmyslu a obchodu Ing. Jozef Síkela specifikoval možnosti zapojení do programu Ukraine Facility.

Předseda ČMKOS Josef Středula podpořil požadavek na zajištění finančních prostředků v dostatečném objemu na účast českých firem na zahraničních výstavách a veletrzích, což může přispět ke změně vnímání ČR v zahraničí jako země produkující zboží s vysokou přidanou hodnotou. Věnoval se rovněž otázce lepšího nastavení licenční správy předmětů dvojího užití.

Náměstek ministra financí Mgr. Jiří Valenta upozornil na omezenou výši disponibilních prostředků státního rozpočtu.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál.

Sociální partneři:

- oceňují širokou konzultaci se sociálními partnery při implementaci Exportní strategie a pozitivně hodnotí fungování Řídícího výboru a jeho pracovních skupin a děkují vládě za zavedení fungujícího mechanismu plnění cílů strategie a za zavedení prioritních opatření;
- vyzývají vládu, aby:
  - každý rok ve státním rozpočtu transparentně zajistila fixní finanční částku na dostatečnou státní podporu exportu ve všech oblastech, s důrazem na oblasti účasti firem na zahraničních veletrzích a rozšiřování zahraniční ekonomicko-diplomatické sítě;
  - zajistila efektivní využívání prostředků agenturou CzechTrade tak, aby se její zahraniční síť kanceláří nadále rozšiřovala zejména mimo státy Evropské unie a zajišťovala odpovídající služby;
  - pokračovala v novelizaci EGAP Fondu Ukrajina, aby tyto prostředky byly lépe využitelné k podpoře expanze českých firem na Ukrajinu, včetně investic;
  - zajistila dostatečné finanční prostředky na záruky na prvotní identifikované projekty českých firem prostřednictvím Ukraine Facility. Zároveň apelují na vládu, aby vypracovala dlouhodobou strategii pro podporu projektů z Ukraine

Facility, která zahrnuje stabilní pokrytí finančních záruk a systematickou podporu všech zúčastněných stran.

Bod 2.5 Pobyt a zaměstnávání cizinců v ČR

1. místopředseda vlády a ministr vnitra Mgr. Bc. Vít Rakušan informoval o celkovém množství cizinců v ČR i o jejich účasti na trhu práce a zdůraznil, že vláda se snaží vyjít vstříc potřebám zaměstnavatelů. Za tímto účelem došlo k navýšení kvót v rámci stávajících vládních programů pracovní migrace a ke zrychlení celého procesu i přes značný nápor na příslušné orgány spojený s navýšením počtu cizinců pobývajících na území ČR. Specifikoval rovněž problémy, s nimiž se musejí potýkat osoby, jimž byla udělena dočasná ochrana, na trhu práce, zejména pokud jde o práci pod úrovní jejich kvalifikace, nízkou mzdu spojenou s vysokými náklady na život a nedostatečným ubytováním, nebo činnost zastřených agentur práce.

Předseda ČMKOS Josef Středula vyzdvihl spolupráci s Odborem azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra a upozornil na potřebu posílení sběru biometrických dat, otázku rostoucí xenofobie ve společnosti, ostrakizaci zahraničních pracovníků a problematiku nízkých mezd. V této souvislosti apeloval na zaměstnavatele, aby byli nápomocni při řešení situace.

Předseda ASO Bohumír Dufek připomněl, že za účelem lepší integrace cizinců do společnosti a jejich adaptace na život v ČR je nezbytné posílit jazykové vzdělávání.

Prezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA ocenil kroky učiněné v rámci podpory pracovní migrace a navrhl realizaci dalších opatření, mezi něž patří například navýšení roční kvóty v Programu kvalifikovaný zaměstnanec u zdrojové země Indie na 1.500 osob, umožnění zařazení Tchaj-wanu na seznam zemí, jejichž občané mají volný přístup na trh práce v ČR, nebo větší digitalizace cizinecké agendy.

Viceprezident SP ČR Ing. Bohdan Wojnar zdůraznil, že klíčové je využití kvalifikace zahraničních pracovníků, a podpořil kroky, jež by vedly ke zvýšení počtu zahraničních studentů na českých vysokých školách a jejich následnému zařazení na český trh práce.

Prezident KZPS ČR Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MSc., MBA upozornil, že zaměstnavatelé důsledně prověřují všechny cizince, kteří vstupují prostřednictvím Programu kvalifikovaný zaměstnanec na český pracovní trh, a podpořil snahu o eliminaci nelegálního a zastřeného zaměstnávání.

1. místopředseda vlády a ministr vnitra Mgr. Bc. Vít Rakušan poděkoval za proběhlou diskusi a uvedl, že zvládnutí migrační krize z Ukrajiny je jednoznačným úspěchem a ČR nyní patří v rámci EU k zemím s nejvyšším procentem ukrajinských uprchlíků umístěných na trhu práce. To neznamena, že není prostor na zlepšení například v oblasti jazykového vzdělávání.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál a žádá o předložení jeho aktualizované podoby do konce roku 2024.

Bod 2.6 Stav implementace programů fondů EU a příprava nového programového období

Předseda ČMKOS Josef Středula zdůraznil, že v rámci hodnocení čerpání prostředků z fondů EU je namísto kvantity třeba hovořit zejména o dobré přípravě projektů, kvalitě čerpání a přínosech pro konkrétní regiony. Rovněž je nezbytné se důkladně připravit na příští programové období.

Místopředseda vlády a ministr pro místní rozvoj PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D. upozornil, že další vývoj v oblasti kohezní politiky v novém programovém období je nyní nejistý, ČR se však snaží o její udržení v současné podobě.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál.

Bod 3.1 Zpráva o vývoji na trhu práce

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál a žádá o předložení analýzy demografických změn a vývoje na trhu práce aktualizované v kontextu dopadů Státní energetické koncepce a strukturálních a hospodářských změn, a to na poslední plenární schůzi RHSD v roce 2024.

Bod 4 Různé

Předseda ČMKOS Josef Středula ocenil zodpovědný přístup ze strany státu k řešení situace společnosti Liberty Ostrava a doporučil zvážit možnost využití prostředků Evropského globalizačního fondu ve prospěch zaměstnanců společnosti a prověřit možnosti odebrání práv zástupcům vlastníka s cílem zabránit eskalaci současné situace.

Předsedající zdůraznil, že stát se snaží využít všechny nástroje, které má při řešení situace k dispozici.

Předseda Odborového svazu KOVO Roman Ďurčo poděkoval za jednání, jež byla v tomto směru vedena, i kroky, jež vláda činí, včetně prověření možnosti využití prostředků evropských fondů.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí Ing. Marian Jurečka rekapituloval aktuální vývoj situace společnosti Liberty Ostrava a jednání, jež byla vedena na úrovni členů vlády s odbory a insolvenčním správcem. Z pohledu MPSV je nyní v místě kromě výplaty mezd řešena otázka rekvalifikací, důchodů a předčasných důchodů.

Ministr průmyslu a obchodu Ing. Jozef Síkela blíže popsal průběh insolvenčního řízení.

Prezident KZPS ČR Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MSc., MBA vznesl v návaznosti na závěry mimořádného jednání Předsednictva RHSD ČR ze dne 25. června 2024 dotaz na další postup ze strany vlády k požadavku sociálních partnerů na zvýšení platů.

Předsedající uvedl, že zatím není k dispozici analýza dalšího vývoje státního rozpočtu a rozhodnutí zatím nebylo přijato.

Po projednání všech bodů programu 176. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR poděkoval předsedající účastníkům Plenární schůze a její zasedání ukončil.

Zpracoval:

Mgr. David Kadečka

výkonný sekretář RHSD ČR